

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00122508337 / 123 295 079
Konu : Soru Önergesi (7/43769)

18.06.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/43769
GK 152

İlgi : 05.05.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.-1849186 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Ordu Milletvekili Sayın Dr. Mustafa ADIGÜZEL tarafından verilen 7/43769 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: F929930D-3BD0-449B-BF0F-114C6FD129D6
Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bulvarı No:151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 03124491331 Faks No: 0312449 13 41
e-Posta: g.ozcan@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

GÜLAY ÖZCAN

Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: 03124491331

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Ordu Milletvekili Sayın Dr. Mustafa ADIGÜZEL'e Ait 7/43769 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-7) 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nda 26.10.2021 tarihinde yapılan değişiklikle, kooperatiflerimizin daha etkin, daha verimli ve daha şeffaf şekilde faaliyet gösteren birimler olmaları yönünde önemli adımlar atılmıştır. Söz konusu mevzuat değişikliği kapsamında atılan önemli adımlar arasında, tüm kooperatif ve üst kuruluşlarının, kooperatifçilik hizmetlerine elektronik ortamda eriştiği ve merkezî veri tabanında yönetildiği Kooperatif Bilgi Sisteminin (KOOPBİS) kurulması da yer almış ve bu görev Ticaret Bakanlığına verilmiştir.

KOOPBİS'in hayata geçirilmesindeki temel amaç üç Bakanlığa bağlı tüm kooperatiflerin şeffaflaşarak daha profesyonel yönetilmeleri ve kooperatif ortaklarının haklarının daha etkin kullanılmasıdır.

Kooperatif Bilgi Sisteminin hayata geçirilmesi yıllardır kooperatifçiliğin gelişimini engelleyen ve ortakların da en önemli sorunu olan güven ve bilgi eksikliği sorununun çözümüne oldukça önemli katkılar sağlayacaktır. Bu sistemde sağlanacak şeffaflıkla ortakların kooperatiflerine sahip çıkmaları, gerektiğinde hesap sorabilmeleri sağlanacak ve kooperatifçiliğin en önemli unsurlarından biri olan birlikte hareket etme bilincinin artırılması mümkün olacaktır.

Diğer taraftan, kooperatifçilikte dijitalleşme; yöneticiler için de yeni imkân ve kolaylıkları beraberinde getirecek ve faaliyetlerini daha etkin, daha verimli, daha şeffaf ve profesyonel bir şekilde sürdürebilmelerine imkân sağlanacaktır. Ayrıca, yıllardır kooperatifçilik sektörü tarafından talep edilen KOOPBİS'in kullanılması, ülkemiz kooperatifçiliğine ilişkin daha sağlıklı istatistiklerin oluşturulması ve bu istatistiklere dayanarak kooperatifçiliği geliştirecek yeni politikalar üretilmesi açısından oldukça önemli görülmektedir.

Kooperatif ve üst kuruluşları; 2022 yılı Ekim ayında kurulumu tamamlanan ve uygulamaya konulan KOOPBİS'e; ticaret sicili kayıtlarını, finansal tablolarını, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporlarını ve genel kurul toplantı evrakını, ortaklarının kimlik, iletişim, pay ve ödemelerine ilişkin bilgilerini aktarmaya başlamıştır.

Ancak süreç içerisinde, kooperatif ve üst kuruluşları tarafından aktarılması öngörülen verilerin tamamının aktarılamadığı, eksiklikler bulunduğu anlaşılmıştır. Bu itibarla, kooperatiflere ve kooperatif ortaklarına ait veri giriş ve aktarımlarının tamamlanarak yönetim kurulu üyelerinin cezai sorumluluklarının doğmasını önlemek amacıyla, ilgili Bakanlıkların da talebiyle, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun geçici 8'inci maddesinde değişiklik yapılarak maddeye "... Bu süre Ticaret Bakanlığınca altı aya kadar uzatılabilir. Buna rağmen geçiş sürecinin tamamlanamadığının tespit edilmesi halinde birer yıl olmak üzere iki defa daha süre uzatımı yapılabilir. Bu süreçte kooperatifler ve üst kuruluşları, genel kurul toplantısına katılma hakkını haiz ortakları gösteren listeleri bu madde yürürlüğe girmeden önceki hükümlere göre almaya devam ederler. Bu süre sona erinceye kadar kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim kurulu üyeleri ve memurları hakkında, 24'üncü ve ek 5 inci maddelerde yer alan KOOPBİS yükümlülüğüne aykırı davranışları nedeniyle ek 2'nci maddenin birinci fıkrasının (1) ve (4) numaralı bentlerinde yer alan hükümler uygulanmaz. ..." ifadeleri eklenmiştir.

Bu madde hükmü uyarınca; Ticaret Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı görev alanında yer alan tüm kooperatiflerin, gerekli bilgi ve verileri sisteme aktarmalarına ilişkin süre Bakanlığımız tarafından önce 6 ay, daha

sonra 1 yıl, son olarak 1 yıl olmak üzere toplamda 2,5 yıl uzatılmış ve bu süre 26.04.2026 tarihinde tamamlanmıştır. Söz konusu sürenin tekrar uzatılması için Kanunda değişiklik yapılmasına ihtiyaç bulunmakta olup, konu TBMM'nin takdirindedir.

Diğer taraftan, 1163 sayılı Kanun'da cezai sorumluluk Ek-2'nci maddede düzenlenmiştir. Bu maddede kooperatiflerle ilgili hem adli hem de idari cezalar ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. KOOPBİS'le ilgili olarak, Ek-2'nci maddenin birinci fıkrasının (1)'inci bendinde ve (4)'üncü bendinde bahse konu cezai müeyyideler yer almaktadır.

Öte yandan, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre kooperatifler büyük ya da küçük olmalarına bakılmaksızın birer ticari işletme sayılmıştır. Bu kapsamda, bu kuruluşlar Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuatlar çerçevesinde tacir olmanın gerekliliklerini yerine getirmek durumundadırlar. Büyük küçük olmalarına bakılmaksızın birer ticari işletme sayılan kooperatiflerin KOOPBİS yükümlülükleri yukarıda sayılan ve ticari işletmeler için ilgili mevzuatlarda öngörülen yükümlülüklerle karşılaştırıldığında son derece kolay olan maliyet ve zaman gerektirmeyen yükümlülüklerdir.

Öte yandan, KOOPBİS kapsamında istenilen bilgilerden halihazırda kamu kurumlarının resmi kayıtlarında mevcut olan bilgiler, (MERSİS ve Ticaret Sicili Kayıtları) MERSİS'le yapılan entegrasyon sayesinde KOOPBİS sistemine otomasyonla aktarılmaktadır.

Bunların dışında 1163 sayılı Kanun'da KOOPBİS'e girişinin yapılması öngörülen ve ortakların bilgilenmesini sağlayacak verilerin girişi son derece kolay olan zaman ve maliyet gerektirmeyen işlemlerdir.

Ayrıca üç Bakanlık ve Bakanlıklara bağlı İl Müdürlükleri tarafından sahada kooperatiflere rehberlik edilmekte ve sisteme veri girişlerini yapabilmeleri için gerekli kolaylık sağlanmakta, veri girişlerini yapmakta sorun yaşayanlara yardım edilmekte ve sürece uyum sağlamaları için gerekli destek verilmektedir.